

Тема 1.2

ГАЛУЗЕВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ (ГСВО)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ

Молодшого спеціаліста *бакалавр*
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ.....
(шифр та назва галузі знань)

НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ.....
(код і назва напрямку підготовки)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ.....
(код і назва спеціальності)

КВАЛІФІКАЦІЯ.....
(код і назва кваліфікації)

Цей стандарт поширюється на систему вищої освіти: органи, які здійснюють управління у галузі вищої освіти; інші юридичні особи, що надають освітні послуги у галузі вищої освіти; вищі навчальні заклади всіх форм власності, де готують фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня *Молодший спеціаліст бакалавр*

Цей стандарт установлює:

- ✓ професійне призначення й умови використання випускників вищих навчальних закладів спеціальності..... та освітньо-кваліфікаційного рівня „молодший *бакалавр*” у вигляді переліку первинних посад, виробничих функцій та типових задач діяльності;
- ✓ освітні та кваліфікаційні вимоги до випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності вимоги до атестації якості освіти та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів;
- ✓ відповідальність за якість освіти та професійної підготовки.

Стандарт є обов'язковим для вищих навчальних закладів, що готують фахівців даного профілю. Стандарт є обов'язковим для цілей ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів.

Основними користувачами стандарту є:

- ✓ професорсько-викладацький склад вищих навчальних закладів;
- ✓ студенти, які відповідальні за ефективну реалізацію своєї навчальної діяльності;
- ✓ керівництво навчальних закладів, яке відповідає за якість підготовки;
- ✓ особи, що проходять атестацію після закінчення ~~вищих~~ навчальних закладів
- ✓ фахівці, що проходять сертифікацію.

ГСВО складається з двох частин:

1. Освітньо – професійна програма (ОПП)
2. Освітньо – кваліфікаційна характеристика (ОКХ)

Тема 1.3 Освітньо – професійна програма (ОПП)

Освітньо-професійна програма (ОПП) є галузевим нормативним документом, у якому визначається нормативний термін та зміст навчання, нормативні форми державної атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти, та професійної підготовки фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня певного напрямку.

ОПП використовується для:

1. Розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
2. Розроблення нормативної та варіативної частини навчального плану
3. Розроблення навчальних програм дисциплін;
4. Розроблення програм навчальних та виробничих практик;

ОПП встановлює:

1. Нормативну частину змісту навчання у залікових одиницях, яку не можна змінювати (особливо зменшувати);
2. Варіативну частину змісту навчання у залікових одиницях, яку можна змінювати (в бік збільшення);
3. Нормативний термін навчання за денною формою;
4. Нормативні форми державної атестації;

Право на реалізацію ОПП мають вищі навчальні заклади при наявності відповідної ліцензії, виданої Міністерством освіти і науки України.

В ОПП входять такі додатки:

Додаток А

Таблиця розподілу змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за циклами підготовки

Термін навчання(років)	3 роки <i>2,5</i>
Максимальний навчальний час загальної підготовки (академічних годин/національних кредитів/кредитів ECTS/%)	<i>310</i> 6480 / 120 / 180 / 100% <i>Евро</i> 5400 100/150 / 100%
- гуманітарної та соціально-економічної підготовки	972 / 18 / 27 / 15% <i>310</i>
- математичної та природничо-наукової підготовки	1188 / 22 / 33 / 18,33% <i>310</i>
- професійної та практичної підготовки	4320 / 80 / 120 / 66,67% <i>310</i>

В цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки входять дисципліни: осн. філ. знань, економічна теорія, осн. правознавства, культурологія, соціологія, українська мова за ПС, історія України, іноземна мова, фізичне виховання.

В цикл математичної та природничо-наукової підготовки входять дисципліни: Вища математика, безпека життєдіяльності, комп'ютеризація, (дальше за спеціальністю).

В цикл професійної та практичної підготовки входять спеціальні дисципліни і практика.

Додаток Б

До додатку Б входять:

1. Зміст уміння, що забезпечується (Використовуючи нормативну, планову, звітну та облікову документацію, комп'ютерну техніку, методи та інструментарій аналітичної роботи, проводити аналіз і оцінку);
2. Шифр уміння; (1.ПФ.С.01.ПР.0.01)
3. Назва змістового модуля; (Зміст і структура комплексної системи технічного обслугов. машин).
4. Шифр змістового модуля ;(1.ПФ.С.01.ПР.0.01.01)

Додаток В

До додатку В входять:

1. Шифр навчальної дисципліни або практики; (ГСЕ.01)
2. Назва навчальної дисципліни або практики; (Історія України)
3. Назва блоку змістових модулів, що входить до навчальної дисципліни або практики; (Стародавня і Середньовічна історія України);
4. Шифр блоку змістових модулів, що входить до навчальної дисципліни або практики; (ГСЕ.01.01)
5. Шифри змістових модулів, що входять до блоку змістових модулів (7.СВ.Д.02.ПП.Р.02.01)

Додаток Г

До додатку Г входять:

1. Цикл (1.1)
2. Навчальні цикли та передбачувані результати їх засвоєння (Знати основи філософії; соціології, закономірності розвитку економічної системи, механізму дії економічних законів)
3. Перелік дисциплін (Основи філософських знань)
4. Загальна кількість годин/нац. Кредитів (54/1)
5. Кредитив ECTS(1,5)
6. Коди сформованих компетенцій (КЗН-01, КСО-01)

Вимоги до системи освіти та професійної підготовки

- підготовку фахівців повинні вести викладачі, які мають повну вищу освіту, яка відповідає фаху і назві дисципліни;
- визначення та постійне корегування змісту підготовки фахівців, який повинен відповідати запитам сучасного виробництва;
- підготовка фахівця для конкретного виробництва (фірми), формування корпоративних зв'язків;
- внесення змін у форми і методи освітньо-професійної підготовки з широким використанням тренінгів, майстер-класів, бізнес-класів, дистанційного навчання;
- постійний контроль якості засвоєних знань і набутих навичок;
- якісне матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців, забезпечення новітніми інформаційними засобами та технологіями навчання;
- забезпечення якісної практичної підготовки.

Професійна підготовка фахівців повинна забезпечувати:

- високий рівень їх професіоналізму;
- їх прагнення до постійного оновлення своїх знань і умінь;
- уміння працювати у колективі і самотійно;
- ефективність їх роботи;
- прояв мобільності та адаптованості;
- бажання до інноваційних підходів і нестандартних рішень;
- використання новітніх технологій та систем машин і обладнання.

Тема 1.4 Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ)

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника вищого навчального закладу (ОКХ) є галузевим нормативним документом, в якому відображається мета вищої освіти та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі галузей економіки держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей.

ОКХ визначає галузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускників вищого навчального закладу з певних спеціальностей певного освітньо-кваліфікаційного рівня та державні вимоги до властивостей та якостей особи, яка здобула певний освітній рівень відповідного фахового спрямування.

ОКХ використовується для:

1. визначення цілей освіти та професійної підготовки;
2. розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (освітньо-професійна програма підготовки фахівців, засоби діагностики якості вищої освіти);
3. визначення первинних посад випускників вищих навчальних закладів та умов їх використання;
4. визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
5. професійної орієнтації здобувачів фаху та визначення критеріїв професійного відбору;
6. прогнозування потреби у фахівцях даної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня, планування їх підготовки і під час укладання договорів або контрактів щодо підготовки фахівців;
7. розподілу та аналізу використання випускників вищих навчальних закладів.

Випускник спеціальності може працювати:

МЕХАНІКИ

1.	Технік – механік господарства	6.	Майстер - наладчик
2.	Бригадир тракторної бригади	7.	Інженер з охорони праці
3.	Завідувач машинним двором	8.	Технік з механізац. трудовітських процесів
4.	Завідувач майстерні	9.	Механік автомобільної колони
5.	Завідувач майстерні <i>зварювального цеху</i>	10.	Майстер з експлуат. та ремонту машин

АГРОНОМИ

1.	Агротехнік господарства	6.	Агроном відділення
2.	Бригадир рілньничої бригади	7.	Завідувач агрохіміч. кабінетом
3.	Бригадир садовгородньої бригади	8.	Завідувач дослідного поля
4.	Агроном – ентомолог	9.	Майстер – озеленювач
5.	Агроном – насіннесвод	10.	Керівник с.г. кооперативу

ЛІСНИКИ

1.	Технік лісового господарства.	5.	Технік – таксатор
2.	Технік – еколог	6.	Інспектор з охорони природи
3.	Технік – лаборант	7.	Технік – ґрунтознавець
4.	Технік – лісопатолог	8.	Майстер цеху з оброб. деревини

ГАЗОВИКИ

1.	Майстер з експлуат. устат. газов. об'єктів	5.	Майстер з ремонту газов. облад.
2.	Завідувач майстерні	6.	Диспетчер газового господарства
3.	Начальник котельної	7.	Інженер з охорони праці газ.госп.
4.	Майстер цеху газонаповнюючої станції	8.	Технік з монтажу устат. газов. об'єктів

ХОЛОДИЛЬЩИКИ

1.	Механік	5.	Механік льодозаводу
2.	Майстер компресорного цеху	6.	Механік дільниці
3.	Механік дизельної і холод. установки	7.	Механік рефрижераторних устан.
4.	Механік налагоджувал. холод. облад.	8.	Механік ізотермічних вагонів

ДОРОЖНИКИ

1.	Інженер з безпеки руху	5.	Майстер дорожнього відділу
2.	Інспектор шляховий	6.	Майстер дорожньої дільниці

2

Тема 1.5 Навчальний план із спеціальності

Навчальний план – це складова стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів, яка розробляється на основі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін (практик), види навчальних занять та терміни їх проведення, а також форми проведення підсумкового контролю.

1. Загальні положення

1.1 Навчальний план згідно з наказом Міносвіти України “Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах” – це нормативний документ (стандарт) вищого навчального закладу.

1.2 Відповідальність за якість складання навчального плану, його відповідність стандартам вищої освіти покладається на керівника вищого навчального закладу.

1.3 Навчальний план затверджується керівником ВНЗ і засвідчується печаткою закладу.

1.4 Навчальний план складається за змістом і на підставі освітньо-професійної програми (ОПП) та структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

1.5 Навчальний план складається за структурою, єдиною для всіх ВНЗ II, III і IV рівнів акредитації.

1.6 Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який затверджується завідувачем відділення.

1.7 Методична допомога щодо складання навчального плану ВНЗ надається Відділенням змісту вищої освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

1.8 Погодження навчального плану ВНЗ будь-якими структурами (міністерством, Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти, Науково-методичними комісіями Науково-методичної Ради) Законом України „Про вищу освіту” не передбачено і скасовано наказом МОН .

2. Структура навчального плану

Навчальний план складається з таких частин:

1. **Графік навчального процесу** в якому міститься інформація про курс навчання, проведення теоретичних занять протягом навчального року по тижнях, проведення навчальних та виробничих практик в тижнях, дипломне проектування в тижнях, проведення екзаменаційних сесій і державної атестації а також канікул по тижнях.

курс	Вересень					Жовтень				Листопад				Грудень					Січень				Червень				Липень				Серпень				
	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	2	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31
2	Оз					16												С	К		24					С	С	К	К	К	К	К	К	К	
3						15												С	К	К	Св	15					С	С	К	К	К	К	К	К	
4	Т	Т	Т	Т		Ср	Ср	10		Пл	Ов			Мо	Мо			С	К	К	Св	11			С	Т	Т	Т	Т	К	К	К	К	К	К
5						10				Пл	Ов							С	К	К		12			П	Вс	Вс	А		В	и	п	у	с	к

2. Зведений бюджет часу в якому міститься інформація про курс навчання теоретичне навчання в тижнях та годинах, кількість тижнів на: екзаменаційній сесії, навчальну, технологічну та переддипломну практики, дипломне проектування, державну атестацію, канікули, святкові дні. Всього на курс, крім випускного курсу відводиться **52 тижні навчання**.

Курс	Теоретичне навчання		Екзаменаційна сесія (тиж)	Практичне навчання (тиж)			Диплом проектування	Держ. атест.	Канікул	Святк. дні (тижня)	Всього
	Тижнів	Годин		навчальна практика	Технологічна практик	Переддипломна практика					
1	40	1806	3						9		52
2	30	1620	3	8					10	1	52
3	21	1134	3	13	4				10	1	52
4	22	1188	2		4	4		1	2		36
Всього	113	5748	11	21	8	4	6	1	31	2	192

3. План навчального процесу містить перелік та обсяг нормативних, вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення занять та їх обсяг, форми проведення підсумкового контролю, обсяг часу, передбачений на самостійну роботу студентів і складається із 21 граfi.

№ з/п	Найменування циклів та дисциплін	Кількість			Загальний обсяг, год.	Кільк. кредитів		Кількість годин				Розподіл за курсами та семестрами								
		Іспитів	Залків	Курсових проєктів		національних	ECTS	Всього аудиторних	з них		Самост. робота студен.	Пропонується вивчення по семестрах	1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
									лекції	ЛПЗ, практичні, семінари										
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

4. Практичне навчання містить перелік та обсяг практичного навчання

Цикл практичного навчання	Семестр	Кредитів	Всього годин	Фактично годин
1. Ознайомлювальна практика	3	1	54	30
Загально – професійна практика				
• Ботаніка	4	1	54	30
• Землеробство з ґрунтознавством	4	1	54	30
• Агрохімія	4	1	54	30
2. Практика з техн. вир-ва прод. рослинницт.				
• Насінництво і селекція	6	1	54	30
• Рослинництво	8	1	54	30
• Плодівництво	5,6,7,8	4	216	120
• Овочівництво	5,6,7,8	4	216	120
• Захист рослин	6	2	108	60
3. Технологія переробки і зберігання	8	1	54	30
4. Проектування галузі (ситуаційна)	8	2	108	60
5. За робітничими професіями				
• Тракторист – машиніст	4,5	6	324	180
• Майстер - окуліровщик	5,6	4	216	120
Всього навчальних практик		29	1566	870
7. Технологічна практика	6,7	8	432	432
8. Переддипломна практика	8	4	216	324
Всього виробничих практик		12	648	648
Всього практичного навчання		41	2214	1518

5. Робітничі професії, форма завершення навчання, державна атестація заальноосвітньої підготовки

Робітничі професії	Форма завершення навчання	Державна атестація заальноосвітньої підготовки
--------------------	---------------------------	--

54 - 100
2-1 - x

В 6-му семестрі студенти проходять кваліфікаційні випробування на отримання Робітничої професії «Слюсар з експлуатації та ремонту газового обладнання»	Виконання дипломного проекту з 07 січня по 17 лютого Захист дипломного проекту з 18 лютого по 28 лютого	Обов'язкові дисципліни
		1. Українська мова
		2. Математика
		3. Фізика
		4. Хімія
		5. Історія України

6. Перелік кабінетів, лабораторій і майстерень

№ п/п	НАЙМЕНУВАННЯ	
	ЛАБОРАТОРІЇ	КАБІНЕТИ
1.	Матеріалознавства	1. Суспільних наук
2.	Загальної електротехніки	2. Іноземної мови
3.	Теплотехніки і гідравліки	3. Інженерної графіки
4.	Геодезії	4. Технічної механіки
5.	Природних і штучних газів	5. Санітарно-технічного обладнання будівель
6.	Автоматики і телемеханіки в газовому господарстві	6. Газових мереж і устаткування
7.	Експлуатації устаткування і систем газопостачання	7. Технології і організації будівельно-монтажних робіт в газовому господарстві
8.	Експлуатації газового господар.	
9.	Охорони праці	МАЙСТЕРНІ
10.	Курсового і дипломного проект..	
11.	Фізичного виховання	1. Слюсарна
12.	Методичний кабінет	
13.	Спортивно-оздоровчий комплекс	2. Сантехнічна
12.	Економіки і планування	
13.	Фізичного виховання	3. Ковальсько - зварювальна
14.	Обчислювальної техніки	

7. Пояснення до навчального плану

1. Навчальний план складено у відповідності з освітньо-професійною програмою підготовки молодших спеціалістів за спеціальністю 5.10010201 " Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва" та на підставі орієнтовного навчального плану, визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми проведення підсумкового контролю та державної атестації

2. Графік навчального процесу складений у відповідності до умов навчального закладу і баз практик. Навчальний час за навчальним планом складає 6480 годин. Тривалість канікул протягом навчального року (крім випускного курсу) – 11 тижнів. Крім того передбачається 1 тиждень на святкові дні.

3. Планування інтенсивності вивчення предметів здійснюється виходячи з міжпредметних зв'язків, характеру та складності предметів, але не більше 6-и годин на тиждень

4. Контрольні роботи , що передбачені навчальним планом, проводяться за рахунок навчальних годин, які відведені на вивчення предметів.

5. Форма проведення іспитів встановлюється цикловими комісіями на початку відповідного семестру і доводиться до відома студентів.

6. У процесі навчання студенти виконують: три курсових проекти з дисциплін "Технічна механіка", "Технічний сервіс в АПК", "Експлуатація машин та обладнання" та дипломний проект із спеціальності. Курсове проектування здійснюється в поза навчальний час. Оплата на підставі наказу № 450 від 07.08.2002 року Міністерства освіти і науки України.

7. Заняття з фізичного виховання плануються з розрахунку 4 години на тиждень, з них: 2 години входять в 30-ти годинне аудиторне навантаження, а 2 години включені додатково до розкладу занять.

8. Обсяг консультацій з навчальних дисциплін протягом семестру становить 6% від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення навчальної дисципліни на академічну групу (наказ Міністерства освіти і науки України № 450 від 07.08.2002 р.).

9. Практичні та лабораторні заняття проводяться з поділом груп на підгрупи з кількістю студентів не менше 10 осіб.

10. Навчальна практика проводиться концентровано шляхом чергування її з теоретичним навчанням при обов'язковому збереженні навчальних годин, відведених на теоретичні заняття і всі види практики протягом навчального року.

11. Індивідуальне навчання студентів проводиться поза розкладом в таких обсягах: керування гусеничними та колісними тракторами з професії 8331.2 "Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва" категорії "А" – 44 год., категорії "В" (підвищення кваліфікації) – 24 год., керування зернозбиральними та кукуруддозбиральними комбайнами – 24 год. з категорії "С", водіння автомобіля з професії 8322.2 "Водій автотранспортних засобів", спеціалізація "Водіння автотранспортних засобів категорії "С" – 60 год.

12. В кінці 6-го семестру студентам, які успішно склали комплексний екзамен видаються свідоцтва встановленого зразка, які є підставою для складання кваліфікаційних іспитів і отримання в установленому порядку посвідчень на право керування автотранспортними засобами, тракторами та самохідними машинами (органи Державної автомобільної інспекції видають посвідчення водія автотранспортних засобів категорій В, С, а Інспекція Держтехнагляду – посвідчення тракториста-машиніста сільськогосподарського виробництва категорій А, В, С).

13. Студенти складають Державній кваліфікаційній комісії кваліфікаційні іспити на одержання професії 7233. "Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування" 1-4 розрядів: у кінці 2-го семестру - 1, 2 розрядів, у кінці 5-го семестру - 3, 4 розрядів.

14. З резерву 1944 годин, виділених на вибірково частину використано: 432 години на проведення екзаменаційних сесій, 108 годин на дипломне проектування. Решту резерву 1404 години використано на збільшення обсягу годин дисциплін, навчальних та виробничих практик, передбаченим даним навчальним планом, не виходячи за межі 30 годин тижневого навантаження аудиторними заняттями.

Примітка:

* - дисципліна "Технічна механіка" передбачає вивчення таких розділів: "Теоретична механіка", "Механіка матеріалів і конструкцій" та "Деталі машин"; та виконання курсового проекту.

3 Змістовність навчального плану

✓ 1. При складанні плану навчального процесу кількість екзаменів в екзаменаційну сесію, заліків, а також інтервал між екзаменами визначається ВНЗ. Інтервал між простими іспитами складає 2–3 дні. Між державними іспитами інтервал між іспитами складає 4–5 днів.

— 2. Навчальні дисципліни гуманітарно-економічного та природничо-наукового (фундаментального) циклів доцільно планувати протягом перших двох років навчання.

✓ 3. Курсове проектування визначається відповідною програмою навчальної дисципліни. В плані навчального процесу вказується, в якому семестрі виконується проект. Курсовий проект виконується в позаурочний час.

✓ 4. Навчальний час, передбачений на самостійну роботу студента, повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

✓ 5. Навчальний день студента становить не більше 9 академічних годин, а навчальний тиждень – не більше 54 академічних годин, аудиторне навантаження студента рекомендується планувати не більше 30 годин на тиждень.

✓ 6. При організації занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах незалежно від форми власності і підпорядкування необхідно керуватись Положенням про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих

навчальних закладах. Керівник навчального закладу повинен забезпечити включення в навчальні плани з усіх напрямів (спеціальностей) обов'язкових навчальних занять з фізичного виховання протягом усього періоду навчання, за винятком останнього випускного семестру, в обсязі 4 навчальних годин на тиждень.

7. Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах передбачається проведення індивідуальних занять зі студентами в обсязі до 10% від загальної кількості годин відведених на дисципліну і консультацій в обсязі 6,0% від загальної кількості годин відведених на дисципліну

8. Дотримання назв нормативних навчальних дисциплін та їх обсягів є обов'язковим для навчального закладу. Збільшення часу на нормативні навчальні дисципліни дозволяється і може відбуватися лише за рахунок годин, відведених на цикл дисциплін самостійного вибору ВНЗ.

9. Зменшувати мінімальний обсяг нормативних дисциплін, вилучати їх із ОПП, а також вводити нові нормативні дисципліни, не передбачені ОПП, забороняється.

10. На останній семестр навчання планується, як правило, значна за обсягом практична та науково-практична робота (переддипломна практика), яка завершується державною атестацією у вигляді державних екзаменів (тестування), захисту дипломного проекту фахівця.

11. Зменшення часу на практичну підготовку випускників введенням додаткових тижнів теоретичного навчання в останньому семестрі не рекомендується.

12. Вибіркові навчальні дисципліни встановлюються вищим навчальним закладом, складаються з циклів самостійного вибору ВНЗ та вільного вибору студента і вводяться для задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, ефективного використання можливостей і традицій конкретного навчального закладу, регіональних потреб тощо.

13. На практичну підготовку в навчальному плані виділяється біля 60% від загальної кількості годин.

14. Критерії оцінювання навчальних досягнень складаються із знань та умінь.

15. Форми підсумкового контролю за навчальним планом це: залік, диференційований залік, іспит, державний іспит, дипломна робота (проект)

Тема 1.6 Навчальні програми із дисциплін

Структура навчальної програми

Навчальна програма складається з:

1. Титульної сторінки де зазначається назва міністерства, назва навчального закладу, ким і коли затверджена, назва програми, її призначення та рік випуску. На зворотній стороні титульної сторінки вказуються прізвище і посади розробників програми і рецензентів, редактора і відповідального за випуск.

2. Пояснювальної записки, де визначено мету та завдання навчання, охарактеризовано структуру навчальної програми, вказано особливості організації навчання у ВНЗ I-II р.а., критерії оцінювання навчальних досягнень, що повинен студент знати і вміти після вивчення дисципліни а також наведено рекомендації щодо викладання навчального матеріалу за програмою,

3. Орієнтовного тематичного плану, де подається розподіл навчальних годин на

вивчення за розділами і темами. Поділ навчального матеріалу на теоретичні та лабораторно – практичні заняття.

4. Змісту навчального матеріалу (розшифрування тем дисципліни на окремі питання).

5. Тематики курсового проектування. Структури курсового проекту.

6. Переліку рекомендованої навчальної та методичної літератури.

Навчальні програми навчальних дисциплін розробляються фахівцями вищих навчальних закладів у науково – методичному центрі освіти відповідно до освітньо-професійних програм підготовки і затверджуються керівником науково – методичного центру. Допускається розроблення програм навчальних дисциплін вищими навчальними закладами. В цьому випадку вони затверджуються керівником ВНЗ.

Цикли дисциплін навч. плану
Перелік курсових робіт
Перелік спец. дисциплін (доповні)
→ Тех. мех 2 курсу
Тех. сервіс - 4 курсу
АК мех. мех. і автоматиз. кер. мех.

Спец. дисципліни.

1. Трансмиси і об'ємодаті

2. С.г. машини

3. Машини і об'єм, для шкварти

4. Машини мех. об'єд. для передачі с.г. пруж.

5. Експлуатація машин мех. об'єднань

6. Ремонт машин і об'єднань

7. Тех. сервіс в АК

Технологія вироб. практики – кінець 3-го курсу

Перезустрічання вироб. практики – кінець 4-го курсу

Тема 1.7 Матеріально – технічне забезпечення підготовки фахівців.

Історія технікуму починалася більше 100 років тому за часів російського імператора Миколи II, який видав указ про кредит на утримання в місті Нова Ушиця, Подільської губернії, нижчої ремісничої школи імені Барона Павла Павловича Местмахера. За указом з 1 липня 1908 року, нижчій ремісничій школі асигновано 2 тисячі 335 рублів, а починаючи з 1909 року - по 4 тисячі 670 рублів. Крім того, виділялось на обладнання та устаткування зазначеної школи - 29 тисяч 257 рублів 30 копійок.

Заснував нижчу ремісничу школу Барон Павло Павлович Местмахер, який мав маєток у селі Песець Ушицького повіту і хотів, щоб навколишні землі обробляли кваліфіковані спеціалісти. Барон був неодружений, тому з великою любов'ю ставився до своїх братів і сестер та їхніх дітей, їм же після смерті залишив своє майно. Племянниця барона Павла Павловича Местмахера Олександра Вікторівна вийшла заміж за власника маєтку в селі Хребтіїв Ушицького повіту Михайла Оскаровича Патона. З того часу П.П.Местмахера і М.О.Патона об'єднували не тільки спільні справи доброчинності, меценатства і активної діяльності в різних земських органах (вони обидва причетні до відкриття земської лікарні, фінансування школи і ремісничого училища), а й родинні стосунки. У жовтні 1909 року барон П.П.Местмахер помер в місті Кам'янець-Подільському, але був похований в селі Песець Новоушицького району. Життя його родичів трагічно обірвалося в 1919 році.

Зв'язок навчального закладу з родиною Патонів існує і до сьогодні. Михайло Оскарович Патон приїхав на Поділля на початку ХХ століття після закінчення військової служби і поселився на берегах Дністра. В місцевого пана Собанського він купив маєтки в селі Хребтіїв і Мала Шурка. Відставний штабс-капітан Михайло Оскарович, став головою повітових дворянських зборів. У Новій Ушиці в заможного єврея Зільбермана Йойни він придбав будинок і сад. На кошти родини Патонів у Новій Ушиці було збудовано цілий квартал. Деякі будинки збереглися до цього часу. Пані Олександра Вікторівна Патон запропонувала створити перший у Новій Ушиці пологовий будинок, сприяла його оснащенню. Цей будинок зберігся дотепер, знаходиться він на території технікуму, в ньому проживають викладачі.

Хребтіївський маєток в 1916 році відвідав старший брат Михайла Євген Оскарович Патон, який в майбутньому прославив себе як вчений зі світовим ім'ям в галузі містобудування і електрозварювання.

У Новоушицькому технікумі немає такого студента чи викладача, який би не знав вислову Є.О.Патона "Метали - одна з основ сучасної цивілізації". Викладачі, студенти-пошуковці технікуму зустрічаються з старожилами, записують спогади, відроджують історію Ушицького повіту, історію родини Патонів і відслідковують зв'язок великого науковця з навчальним закладом.

Завдяки барону Павлу Павловичу Местмахеру у 1904 році на околиці Нової Ушиці, на вкрай заболоченій місцевості, непридатній для землекористування було придбано майданчик для спорудження приміщення ремісничого училища.

У 1908 училище прийняло перших учнів з числа міщан і селян. Першим директором училища став Воронов В.К. (1908-1916). Вчили тут слюсарів,

токарів, ковалів, столярів. Водночас, давали початкові знання з російської мови, арифметики, рахівництва і креслення.

✓ У 1918 році ремісниче училище було реорганізовано в трирічну середню професійно-технічну школу. Директором призначено Скворцова В.О (1918-1929). За період свого існування заклад провів сім випусків.

✓ Точний відлік часу становлення Новоушицького технікуму механізації сільського господарства починається з 1930 року. Першим директором технікуму був Чехмістрок І.А. (1930-1932). Саме тоді на базі профтехшколи було створено цей заклад з чотирирічним терміном навчання. Перших кваліфікованих техніків-механіків було підготовлено і направлено на роботу в МТС у 1932 році. Останній, передвоєнний випуск, відбувся у 1940 році. З 1932 до 1941 року посаду директора обіймали Гунько Г.В. (1932-1935) і Самборський О.С.(1935-1941).

У період тимчасової окупації 1941-1944 рр. фашистські загарбники повністю зруйнували навчально-матеріальну базу технікуму, в навчальних приміщеннях створили конюшні. Місцеве населення намагалося врятувати державне майно. Викладачі Головецька С.О. і Воронов В.К. зберегли багато підручників, які були використанні в навчанні в період відновлення роботи технікуму в квітні 1944 року.

✓ Після визволення Поділля від фашистських окупантів у 1944 році почав оживати технікум, вщент зруйнований за час окупації. Силами директора технікуму Ожгібесова М.Н. (1944-1945), згаданих вище викладачів і студентів навчального закладу було відновлено навчально-матеріальну базу.

Протягом післявоєнного періоду з 1947 року технікум випустив понад 2100 техніків-механіків. Багато випускників технікуму закінчили вищі навчальні заклади, працювали і працюють на інженерних посадах у сільському господарстві, займають керівні посади.

✓ Тривалий час, тридцять років, після Великої Вітчизняної війни працював директором технікуму і віддав усі свої здібності і сили для розвитку навчального закладу Снігур Г.С. (1945-1975).

1959 Міцніла і розширювалася навчально-матеріальна база технікуму. У 1956 році утворено навчально-дослідне господарство, що дало можливість проводити практику з підготовки механізаторських кадрів. Через три роки (1959) почало діяти заочне відділення. Першим завідуючим заочним відділенням був Мушенко О.В. У період з 1959 до 1967 року заочну освіту у закладі здобули 440 чоловік, серед яких чимало відомих у сільському господарстві спеціалістів, зокрема: Пох О.А., Демчак П.О., Зваричук В.В.

У 1963-1965 роках розширився аудиторний фонд за рахунок спорудження навчального корпусу та реконструкції діючого в двоповерховий.

✓ 50-літній ювілей технікум відсвяткував при директорі Резніку Я.Ф. (1975-1984). У 1981 році розпочалося будівництво нового навчального корпусу на 960 осіб.

✓ У грудні 1987 року було введено в дію новий навчальний корпус. Останню цеглину у будівництві було закладено директором навчального закладу Петручаком В.Г. (1985-2001).

23 вересня 2005 року технікум святкував свій 75-річний ювілей. Ювілей технікуму позначений віхами багатогранного життя і тих, хто вчив, виховував, і тих, хто вчився, і тих, хто далі продовжує кувати механізаторські кадри.

✓ Відповідно до наказу Міністра аграрної політики України від 2 листопада 2005 року №597 "Про створення відокремлених структурних підрозділів Подільського державного аграрно-технічного університету" Новоушицький технікум механізації сільського господарства реорганізовано у Новоушицький технікум Подільського державного аграрно-технічного університету.

2014р. *колегіум - 2 вересня 2014 року* КОЛЕГІИ
На сьогоднішній день Новоушицький технікум ПДАТУ здійснює підготовку кадрів за шістьма спеціальностями:

- "Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва", діє з 1930 року; *(Агроінженерія) 208.*
- "Монтаж і обслуговування холодильно-компресорних машин і установок", діє з 1993 року; *(Енергетичне машинобудування)*
- "Агрономія. Виробництво і переробка продукції рослинництва", діє з 1999 року; *201. (Агрономія)*
- "Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання", діє з 2002 року; *142. (Будівництво і архітектура)*
- "Організація та регулювання дорожнього руху", діє з 2004 року;
- "Лісове господарство", діє з 2009 року. *(Лісове господарство)*

Гордістю начального закладу є його випускники, серед яких:

Герої соціалістичної праці:

- ✓ Кулик Ф.В. (навчався у технікумі у 1968-1973 роках);
- 6201. Гайдашевський В.А. (навчався у технікумі у 1975-1978 роках);
- Концевич М.Г. (навчався у технікумі у 1979-1982 роках);
- Янчук М.М. (навчався у технікумі у 1979-1982 роках);
- Юзюк О.О. (навчався у технікумі у 1980-1983 роках);
- Сірий В.Я. (навчався у технікумі 1945-1948 роках)

1 Гер Укр Герой України - перший Герой серед виноградарів країни - Бялик М.І.

(навчався у технікумі у 1968-1971 роках). Нагороджений орденом "За заслуги" III ступеня (2003 року), медаллю "За ефективне управління" (2004 року). У 1994 році обраний головою правління ВАТ "Радсад". Нині господарство має найбільшу в Україні площу виноградників, по праву вважається лідером не тільки на Миколаївщині, але й в Україні з виробництва винограду, плодів, виноматеріалів і вин.

З 1947 року було випущено 12742 спеціалісти, із них - 1323 студенти отримали дипломи з відзнакою.

3/2 Навчальний корпус технікуму на 960 місць. Є 27 лабораторій, 28 кабінетів, навчально-виробничі майстерні, автотрактородром, навчально-виробничий сад, навчально-дослідне господарство, колекційно-дослідне поле, навчальні теплиці, парк тракторів та автомобілів, МТС з набором вітчизняної та зарубіжної техніки, діючі холодильні установки, діюча газифікована котельня,

актова зала на 400 місць, читальна зала на 90 місць, бібліотека з читацьким фондом більше 50 тис. примірників, спортивна зала площею 480 кв. м, стадіон, дві тренажерні зали загальною площею 180 кв.м, гуртожиток на 220 місць, студентська їдальня на 160 посадочних місць, лікувальний терапевтичний кабінет.

В технікумі створені всі умови для успішного навчання, виховання трудової активності в студентів, з урахуванням традицій народу України та забезпечення умов для фізичного і творчого розвитку. Постійно діють спортивні секції (боксерської, гирьового спорту, різних видів боротьби, важкої і легкої атлетики, ігрових видів спорту). Спортсмени технікуму неодноразово були призерами та переможцями обласних змагань, змагань на першість України.

Досвідчені викладачі проводять заняття предметних гуртків, на яких удосконалюються професійні знання, розвивається технічна творчість студентів.

Хору працівників технікуму і студентів, вокальному ансамблю "Хлібодари" присвоєно звання "Народний самодіяльний". Колектив художньої самодіяльності студентів є постійним учасником заключного туру фестивалю "Софіївські зорі".

В технікумі працюють 2 "Відмінники освіти", 5 викладачів-методистів, 4 старших викладачі, 27% викладачів мають вищу кваліфікацію. Педагогічний колектив докладає всіх зусиль для підготовки молодших спеціалістів, здатних працювати в умовах ринку на благо незалежної держави, знайти своє місце в її розбудові.

Основною метою діяльності технікуму є: забезпечення умов, необхідних для отримання особою вищої освіти за освітньо-професійними програмами молодшого спеціаліста, підготовка фахівців для потреб України.

Головним завданням технікуму є:

- здійснення освітньої діяльності, яка забезпечує підготовку фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста і відповідає стандартам вищої освіти;
- здійснення творчої, культурно-виховної, спортивної та оздоровчої діяльності;
- забезпечення виконання державного замовлення та угод на підготовку фахівців з вищою освітою;
- вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці і сприяння працевлаштування випускників;
- забезпечення культурного і духовного розвитку особистості, виховання осіб, які навчаються в технікумі, в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України;
- підвищення освітньо - культурного рівня громадян.

Всі будівлі технікуму (гуртожиток, навчальний корпус, спеціально-побутовий корпус, склад і гаражі), загальною площею 10491 м², компактно розміщені на одній території площею біля 0,5 га.

Наразі в технікумі навчається 503 студенти. Загальна чисельність працівників 145 в тому числі 64 викладачі, 11 майстрів практичного навчання, 12 лаборантів. Педагогічний склад технікуму стабільний, має відповідний інтелектуальний та професійний рівень, середній вік викладачів 46 років, в технікумі працює 10

пенсіонерів. Всі викладачі технікуму та майстри виробничого навчання об'єднані в 6 циклових комісій.

Структурними підрозділами технікуму є 4 відділення, 6 циклових комісій, з них 3 випускних, навчальна майстерня, навчально-дослідне господарство, їдальня технікуму.

✓ Ліцензований обсяг прийому становить 250 осіб, зокрема за

спеціальностями;

Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання – 50 осіб;

Експлуатація та ремонт машин і обладнання АПВ – 75 осіб;

Монтаж і обслуговування ХКМ та установок – 30 осіб;

Лісове господарство – 25 осіб;

Виробництво і переробка продукції рослинництва – 25 осіб;

Організація та регулювання дорожнього руху – 50 осіб;

Кадровий склад

Навчальний процес обслуговують 64 викладачі.

з них : викладачі – методисти – 5
старші викладачі – 3
викладачі вищої категорії – 19
викладачі першої категорії – 15
викладачі другої категорії – 10
спеціалісти – 12

Три викладачі нагороджені трудовою відзнакою «Знак Пошани», три викладачі мають звання «Відмінник народної освіти» один викладач має звання «Відмінник аграрної освіти». *Зокрема. Вчитель - Чернішук*

Кількість студентів

2003-2004 навчальний рік – 491 студент 2009-2010 навчальний рік – 510

2004-2005 навчальний рік – 516 студентів 2010-2011 навчальний рік – 566

2006-2007 навчальний рік – 563 студенти 2011-2012 навчальний рік – 603

2007-2008 навчальний рік – 464 студенти 2012-2013 навчальний рік – 538

2008-2009 навчальний рік – 491 студент 2013-2014 навчальний рік – 503

2014-2015

405

Кількість студентів збільшується за рахунок відкриття нових спеціальностей, але в загальному є тенденція до зменшення набору. В 2006 році прикорочено набір на спеціальність «Організація і технологія ведення фермерського господарства» Технікум готує фахівців в основному для Хмельницької області, але в технікумі навчаються студенти з Чернівецької, Вінницької та Тернопільської областей. Найбільше студентів з Новоушицького, Віньковецького, Дунаєвецького районів. Найменше з Славутського, Шепетівського, Полонського районів.

Найбільший конкурс на спеціальності:

Експлуатація та ремонт машин і обладнання АПВ

Організація і регулювання дорожнього руху

Найнижчий конкурс на спеціальності:

Виробництво і переробка продукції рослинництва господарства”, Лісове господарство

Працевлаштування

Всі студенти, які мали направлення на навчання працевлаштовані, частина студентів, які навчались на контрактній основі мали вільне працевлаштування. Із всіх випущених студентів частина працевлаштовані в господарствах і підприємствах, частина студентів призвана до Лав Збройних сил України, частина студентів продовжує навчання у ВНЗ 3-4 рівнів акредитації.

✓ Технікум заключив договори на проведення ступеневої освіти з Подільським державним аграрно – технічним університетом, Одеською академією холоду, Вінницьким аграрним університетом, Хмельницьким технологічним університетом, Національним аграрним університетом, Київським національним університетом будівництва і архітектури, Національним транспортним університетом.

Матеріально-технічна база Новоушицького технікуму Подільського державного аграрно- технічного університету забезпечує ефективне ведення навчально-виховного процесу, виконання лабораторних і практичних робіт та навчальних практик, передбачених діючими навчальними планами і програмами спеціальностей, з яких здійснюється підготовка фахівців. Навчальний процес здійснюється в навчально-лабораторному корпусі на 960 студентів, загальною площею – 10491м². На одного студента припадає 12,7 м² навчальної площі, що значно перевищує санітарні норми. Санітарно – технічний стан будівель відповідає нормативним показникам. Крім навчальних корпусів на території технікуму розташовані такі будівлі і споруди:

Громадський корпус з бібліотекою і читальною залом, загальний фонд якої становить 45747 примірників в т.ч.:

навчальної літератури - 36360

наукової – 50;

художньої – 9387;

періодичної – 40.

Крім посібників та підручників бібліотека отримує періодичні видання газет та журналів, серед них:

Урядовий кур'єр;

Відомості Верховної Ради;

Офіційний вісник України;

Закони України;

Бізнес-інформ;

Право України;

Механізація сільського господарства;

Рідна школа;

Освіта.

Побутовий корпус з спортивною залом розміром 30 x 18 м, актовим залом на 400 місць, їдальнею на 160 посадочних місць, тренажерною залом розміром 18 x 16 м, лікувальний, терапевтичний та кабінет фізичної культури, приміщення навчально-виробничих майстерень з цехами, котельня, гуртожиток на 220 місць.

Для практичного навчання функціонує навчальний полігон.

Навчальні корпуси мають водопостачання і каналізацію, гуртожиток, крім цього має кухні, обладнані електроплитами.

Реконструйовано кабінет комп'ютерної техніки. Створена локальна комп'ютерна мережа. Діє електронна пошта, створена ІНТЕРНЕТ-сторінка.

Санітарний стан будівель добрий, хоча потребує щорічного незначного ремонту, відповідає санітарно-технічним вимогам та вимогам шкільної гігієни.

Умови експлуатації приміщень відповідають технічним вимогам.

Всі навчальні кабінети і лабораторії мають необхідне методичне забезпечення. Оснащені технічними засобами навчання, обчислювальною технікою, приладами. Обладнанням для проведення лабораторно-практичних робіт, передбачених навчальними програмами. Періодично проводиться паспортизація кабінетів і лабораторій. (27 лабораторій та 28 кабінетів).

Навчально-матеріальна база оновлена в 1987 навчальному році.

Кабінети і лабораторії забезпечені необхідними меблями, обладнанням, приладами, навчальними матеріалами у відповідності з нормативами.

В навчальних кабінетах і лабораторіях є проекційна апаратура, телевізори, магнітофони, 40 персональних комп'ютерів, 60 мікро-ЕОМ та інші технічні засоби навчання.

Для проведення практичної їзди на тракторах, автомобілях та роботи на агрегатах є в наявності:

автомобілі - 7

трактори - 13

зернові комбайни - 5

силосозбиральні комбайни - 2

Для проведення практичних занять, навчальних практик використовуються орні землі та землі з багаторічними насадженнями навчально-дослідного господарства.

Забезпечують проведення лабораторно-практичних і практичних занять 12 лаборантів і 11 майстрів практичного навчання.

Удосконалювати комп'ютерну грамотність можна за допомогою журналу «Комп'ютери, програми» і «Комп'ютер у школі».

Виховній роботі і збагаченню духовності допоможуть «Українська культура» і «Подільська старовина».

За останні роки бібліотека технікуму придбала 889 примірників навчальної літератури. Кількість томів навчальної літератури на одного студента становить 30 примірників.